

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 18. maj 2000

štev. 20 (3066) • letnik 55 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Dvojezična skupina v vrtcu na Bistrici v R.

Dolgo je trajalo, vendar je sklep občinskih odbornikov na Bistrici v Rožu nedvoumen: v občinskem otroškem vrtcu bo delovala tudi dvojezična skupina, ki pa bo imela dodatno ponudbo italijanščine. Za tako ureditev je glasovalo vseh 19 občinskih mož, pogovori pa so trajali (se pravi: intenzivni pogovori) dobro leto. Starši so tako skupino zahtevali uradno že od leta 1977 (gl. komentar na str. 2), toda očitno je šele članstvo v EU (in s tem povezan nov veter) pripomoglo do ugoditve željam staršev.

Župan občine Hubert Gradneger je poudaril pomembnost rešitve in rekel, da so vendarle našli pravo skupno pot, saj je Volilna skupnost vsako legislaturno periodo poudarjala potrebo po dvojezični skupini. Prav tako je izjavil, da sklep ne pomeni nobenih variant za alibi, kot da bi, pa vendarle ne bi bilo. Občina je na vsak način trdno odločena, da projekt splelje in stoji za njim z vsemi frakcijami. (Tako bi si želeli na primer tudi v Borovljah pa še kje drugje ...) Opomba ob robu: za ustanovitev skupine je glasovala tudi Claudia Haider, žena deželnega glavarja, vendar – kakor je izjavila še pred sejo občinskega sveta – samo pod pogojem, da bo še dodatna ponudba tretjega jezika. In dodatni jezik je po sklepu odbornikov italijanščina.

Vili Moschitz, občinski odbornik Volilne skupnosti, je dejal, da je bilo to nekoliko presenetljivo, kajti v predhodnih pogovorih o tem dodatku ni bilo besed. Toda dodatno znanje zagotovo ne bo nikomur škodovalo.

Skupina bo začela delovati letos jeseni, seveda pa bo treba prej najti dvojezično otroško vzgojiteljico in pa osebo, ki bo z otroki delala tudi v italijanščini. Zdaj bo sledil razpis za novonastalo delovno mesto. Zaenkrat je za dvojezično skupino 15 otrok, Moschitz pa je prepričan, da jih bo še nekaj več, ko se ve, da vrtec bo. Poleg tega pa ni bilo še nobenih obvestil, nagovarjanj ali podobnega.

Ponudba bo samo za poldnevno oskrbo, vendar ni znano, če zahteve za celodnevno oskrbo

sploh so. Poldnevna ponudba pa je utemeljena bojda zaradi znižanja stroškov.

Vili Moschitz je poudaril tudi angažma nemško govorečega občinskega odbornika na listi VS Koglerja in njegove diskusijske prispevke na sejah. Na zadnji seji so bili prisotni vsi trije odborniki Volilne

skupnosti; Moschitz, Kogler ter Tatjana Feinig, ki je nadomestovala Natašo Partl. K začetnemu prodoru pa je bistveno prispevala Ana Blatnik, ki je posredovala med Volilno skupnostjo in županom Gradnegerjem, kjer je prvič prišlo do zblizanja stališč.

S. W.

Na Poljani pri Prevaljah je bila v nedeljo svečanost ob 55. obletnici zadnjih bojev z nacisti na evropskih tleh. Izredno množične prireditve, katere slavnostni govornik je bil predsednik Republike Slovenije Milan Kučan, so se udeležili tudi predstavniki Zveze koroških partizanov. Več na 2. strani

PREBLISK

Ker smo Slovenci skozi zgodovino, bližnjo in bolj oddaljeno, postali pesimisti, nas vsak uspeh razveseli kot majhne otroke. V primeru bistriškega otroškega vrtca je pač tako, da smo res lahko veseli enotnosti v občinskem svetu. Dolga desetletja so Slovenci zahtevali, prosili, se pogovarjali,

želeli ... Generacije otrok so medtem dorasle in odrasle, veliko škode je nastalo. Toda recimo: bolje pozno kot nikoli. In tista pesimistična žilica mi pa vseeno ne da miru. Zakaj tako vehementna zahteva po trijezičnosti? Bo prehuda zamera, če me preveva še vedno senca nezaupljivosti? Je morebiti tretji jezik zato, da bi bil

eden (kateri že?) vsaj malo prikrajšan? Nak, ne bo. Kajti vsi mogoči znanstveniki so namreč že dokazali, da se otroci igraje učijo več jezikov hkrati. Zakaj pa potem? Mor da bi v (daljnoročni) bodočnosti pa sploh raje prešli na italijanščino kot na slovenščino.

Kako je lepo ...

Imate prav. Nemogoča razmišljanja. Pa se jih marsikdo ne more ubraniti, ne le moja malenkost. Vse to zaradi tiste zgodovine, ki je človek ne more pozabiti čez noč in zaradi enega sklepa občine. Kljub vsemu: čestitke za modrost in odprtost!

S. W.

SKD Globasnica
vabi na podijsko diskusijo

»Zunanja meja EU – ovira za čezmejno sodelovanje z Republiko Slovenijo«

v petek, 19. maja, ob 20.15
v gostišču Juena v Čepičah

Diskutirali bodo dr. Ernst Strasser, avstrijski notranji minister, Lojze Peterle, Reinhold Lexer, Bernard Sadovnik. Diskusijo bo vodil dr. Miro Polzer, vodja Avstrijskega inštituta za vzhodno in jugovzhodno Evropo v Ljubljani

Obletnica pomembnega zaščitnega zakona

Pred 45 leti je bila podpisana avstrijska državna pogodba, s katero je Avstrija spet dobila svojo državno neodvisnost in suverenost. Državna pogodba v svojem 7. členu določa tudi manjšinskovarstvene ukrepe za slovensko in hrvaško narodno skupnost na Koroškem in Štajerskem oziroma na Gradiš-

čanskem. Pomen 7. člena ADP lahko ocenimo v luči odločitev avstrijskega ustavnega sodišča. V zadnjih desetih letih je prav to sprejelo pomembne odločitve v zadevi šolstva (dvojezična ljudska šola v Celovcu, četrti razred v ljudski šoli).

V tem času ustavno sodišče obravnava vprašanje uradnega jezika in dvojezične topografije. Odločitev lahko pričakujemo še v tem letu.

Skratka, na osnovi 7. člena ADP je ustavno sodišče sprejelo pomembne odločitve v korist avstrijskih manjšin. Poleg Senžermenske pogodbe, ki je prav tako sestavni del notranjeavstrijskega ustavnega prava, še posebej, kar se tiče podpiranja manjšin, je torej 7. člen ADP magna charta manjšinskih pravic.

Tega se je treba zavedati. Včasih namreč preveč malodušno gledamo na svoj položaj.

Če poleg tega še upoštevamo dejstvo, da vlada očitno želi udejaniti ustavno državno določilo o zgodovinski zrasli jezikovno-kulturni raznolikosti Avstrije, potem bo to še dodatna pomoč za ohranitev in razvoj avstrijskih avtohtonih manjšin.

Ob 45. obletnici podpisa avstrijske državne pogodbe je prav, da se spomnimo tega pomembnega datuma v naši povojni zgodovini.

IKUC – CELOVEC

Premiera filma

V nabitopolni dvorani Interkulturnega centra v Celovcu je pretekli ponedeljek predvajal režiser in igravec Marijan Hinteregger svoj film »Vpisovanje/Die Schülereinschreibung«.

Film pripoveduje o realnem dogodku pred dvanajstimi leti, ko so na celovski ljudski šoli starši poskušali svojega otroka prijavit k dvojezičnemu pouku in je protokol dolgega dopoldneva. Stari oče spremlja svojo snaho in vnukinjo na vpisno mesto v šolo v pričakovanju, da jo bosta prijavila k dvojezičnemu pouku. Direktor zavrne zahtevo omenjene trojice, ki pa ni pripravljena popustiti... Kar sledi, in o čemer pripoveduje film, je sprožilo postopek na ustavnem sodišču na Dunaju. Rezultat je sprememba zakona, ki od leta 1991/92 naprej daje možnost vpisovanja otrok na vsem Koroškem k dvojezičnemu pouku. Tako je bila leta 1991/92 v Celovcu ustanovljena prva javna dvojezična ljudska šola.

Projekt je vodila Sissi Rausch, podprli pa so ga prejšnja deželna vlada, Slovensko kulturno ministrstvo, SPZ in drugi.

M. Š.

SPD GORJANCI
vabi na

srečanje pevskih zborov

ob 115-letnici Gorjancev

v nedeljo, 21. maja 2000,
ob 14.30
v ljudsko šolo v Kotmari vasi

SODELUJEJO:

Kvartet bratov Smrtnik,
tamburaška skupina »Tamika«
iz Železne Kaple, MGJ Hollenburg,
Ženska vokalna skupina
iz Slovenjega Plajberka,
MePZ Gorjanci
Prisrčno vabljeni!

Če bomo te dni slišali ali čitali v zvezi z otroškimi vrtci na Bistrici v Rožu razne slavospeve, kako napredna, tolerantna, kako pozitivno manjšinsko usmerjena in evropska je ta občina, je vendarle treba opisati »predzgodbo« te vsekakor pametne odločitve.

Začelo se je v davnem letu 1977. Takrat sva se z ženo odločila, da dava – sedaj tudi že skoraj 30 let staro – najmlajšo hčerko v tedaj ustanovljeni občinski otroški vrtci. V pismeni prošnji na tedanjega župana in deželnega glavarja sem se kot pripadnik slovenske manjšine skliceval na 7. člen državne pogodbe in zahteval tudi uporabo slovenskega jezika v vrtcu. Poleg tega pa sem poudaril problem v družinski skupnosti izključno slovensko govorečega otroka, ki je predan vzgojiteljici, ki ga ne razume.

Odgovori ali izgovori od župana do deželnega glavarja, ki so na mojo prošnjo sledili, so bili: člen 7 ne piše o otroških vrtcih, zakon o narodnih skupnostih tudi ne ureja problema otroške predšolske vzgoje, ni dvojezičnih vzgojiteljic, ni denarja, prostora in še marsikateri izgovor so iznašli. Argument, da pa sem edini v občini, ki to zahteva, pa se je

KOMENTAR

Hanzi Weiss

izjalovil, ko je skupina štirinajstih staršev pismeno in s podpisom postavila isto zahtevo. Tekom časa so se v zadevi dvojezičnega vrtca vključili SPD Kočna, SPD Šentjanž in oba odbornika Volilne skupnosti. Spet so sledili znani izgovori. Vse to se je ponavljalo skozi leta. Občinska odbornika sta v raznih primerih vedno spet postavljala in ponavljala in zahtevala dvojezično vzgojo. Vse zaman. Neki upi so obsto-

Predzgodba trijezičnega vrtca na Bistrici

jali leta 1991, ko je bila pregradnja in povečava vrtca. Tudi takrat ni bilo možno priti z mrtve točke. Tudi ponudba urada zveznega kanclerja, da plača dodatno vzgojiteljico, ni mogla spremeniti politične volje v naši občini.

Spet je minilo skoraj desetletje. Kaj vse se je v svetu spremenilo? Med drugim je postala naša država članica večje skupnosti EU, kjer se govori več jezikov. Tudi v naši občini so prišli do spoznanja, da je večjezičnost le vrednota, ki je

najlažje pridobljena v otroških letih. Odločitve – soglasna – v občinskem svetu na Bistrici v Rožu pa ne moremo tolmačiti predvsem kot izraz izvršitve neke dolžnosti do manjšine, temveč kot razvoj časa, ker to bi lahko veliko prej naredili. Tako pa je asimilacija vsa ta povojna leta v taki meri napredovala, da od sedaj petnajstih prijavljenih k dvojezični vzgoji, prenekateri ne obvladajo slovenščine.

Vendar je želja po znanju drugega deželnega jezika pri starših tako velika, da so občinski politiki temu morali ustreči. To je izredno razvese-

ljivo in dokazuje vrednoto dvojezične vzgoje.

Vse to bi lahko imeli že davno prej, v razvoju smo zamudili nad petdeset let. Kajti od leta 1945 je dvojezično šolstvo bilo urejeno tako, da se je vsak lahko učil drugega jezika. Samo nemškonalne sile v deželi so skozi desetletja preprečevale to, kar naj sedaj postane samoumevno.

Naše dosledno vztrajanje in boj proti asimilaciji (= enojezičnosti) nas potrjuje, da smo na pravi poti za nas in sodeželane.

V KULTURNEM DOMU PLIBERK

Seminar o mejah v pretoku

Minuli petek in soboto, 12. in 13. maja, je bil v Pliberku mednarodni seminar na temo »Meje v pretoku – Socialni in sociokulturni vidiki razširitve EU«. Seminar je v senci skorajšnjega včlanjenja Slovenije v EU in s tem povezanih pričakovanj in strahov organizirala Zelenka izobraževalna akademija, podprla pa ga je tudi SPZ.

V petek zvečer je dr. Valentin Sima, zgodovinar na celovski univerzi, osvetlil zgodovinske hipoteze, ki bremenijo odnose med Koroško in Slovenijo. Pri tem so prav bremena 20. stoletja najbolj težka in trdoživa. Vodja madžarskega kulturnega inštituta na Dunaju dr. Istvan Bessenyei je spregovoril o širitvi na zahod, mag. Irena Brinar iz Ljubljane pa o širitvi na sever.

V soboto je dr. Christian Promitzer na primeru preostankov nemške manjšine na južnem Štajerskem spregovoril o razpetosti med priznavanjem in pluralno identiteto. Nemška manjšina v Sloveniji odnosno na spodnjem Štajerskem je nekaj bila gospodarsko dominantna, po drugi svetovni vojni pa je zaradi znanih zgodovinskih dogodkov skopnela na preostanke, ki jim je usojeno izginotje. Slovenska manjšina na avstrijskem Štajerskem je v

bistvu vselej bila v podrejenem položaju in pravi cinizem je, če danes Avstrija te manjšine noče priznati, ker da je premajhna. Mag. Boris Jesih, sodelavec Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani, je primerjal manjšinske pravice v državah, ki so glavne kandidatke za članstvo v EU. Primerjava je za Slovenijo zelo ugodna, kajti tu je manjšinska zaščita že od nekdaj na iz-

Mag. Boris Jesih

redno visokem standardu. Jesih je v glavnem primerjal pravice avtohtonih manjšin, opozoril pa je na to, da se Evropa ne bo mogla izogniti vprašanju novodobnih manjšin, ki so posledica gospodarske, socialne in tudi politične migracije.

O razvoju prometa in infrastrukture je referiral mag. Reinhold Deussner, sodelavec Inštituta za prostorsko načrtovanje. Popoldan pa je sledilo razpravljanje v delovnih skupinah. k. f.

POLJANA / 55 LET ZADNIH BOJEV V EVROPI

Tudi mir zahteva sodelovanje

Spominski park Poljana nad Prevaljami, pri spomeniku svobodi in miru, je minulo nedeljo obiskalo okrog osem tisoč ljudi iz raznih krajev Slovenije in zamejstva, ki so obudili spomin na tukajšnje zadnje boje druge svetovne vojne v Evropi. Na tem mestu so se 15. maja 1945. leta spopadle partizanske enote XIV. divizije, Tomšičeve brigade in del Vojvodinske brigade z umikajočo se vojsko okupatorja in kolaboracionistov, ki niso spoštovali predaje in so se hoteli nekaznovani umakniti k zaveznikom. Tri dni pred tem so v bližini Borovelj bežeče okupatorjeve in domobranske enote namesto predaje s prevaro pokončale številna življenja partizanov. Tokrat so partizani kot priznana zavezniška vojska odločno zahtevali predajo, vendar zopet ni šlo brez sicer kratke, a srdite borbe, ki je že v osvobodjeni Evropi zahtevala nove žrtve.

V spomin in opomin prireja koroški veterani narodnoosvobodilnega boja in vojne za Slovenijo 1991 na Poljani srečanje, ki je tokrat privabilo izredno veliko udeležencev. Pridružil se jim je tudi predsednik države Milan Kučan z ženo Štefko. V svojem razmišljanju je med drugim poudaril ponos in spoštovanje do slovenskega partizanskega odporništvu, ki je v borbi z zavezniki bilo na pravi strani in tudi izpisalo njeno

zadnjo stran. Boleča izkušnja z bratomorjem naj se nikoli več ne ponovi, saj ideološke resnice niso pomembnejše od življenja. Složnost in pogum v osamosvojitveni vojni l. 1991 je Slovenijo rešila pred balkansko morijo in prepričala mednarodno javnost k priznanju države. Ko se je zdelo, da je bila to dovolj močna izkušnja, so ob boju za oblast privreli ideološki interesi. Vendar pa država potrebuje stabilnost. Zamujanje pri vključitvi v zvezo NATO in v EU bi bilo slabo. Zato bi bile predčasne volitve boljša rešitev za Slovenijo kot sedanje krhko razmerje v parlamentu, in če si politične stranke lahko privoščijo dolgo volilno kampanjo, to ne velja za državo, je o

Predsednik ZKP Peter Kuchar

KOROŠKA

Uvoz strokovnjakov za computerje

Koroško združenje industrialcev zahteva od dežele, da odpre vrata slovenskim in hrvaškim specialistom za computerske programe s tako imenovano »green-card«. Na ta način naj bi ublažili pereč primanjkljaj na področju informatike. Hermann Hirsch, predsednik združenja, je izjavil, da je posebno hudo, ker podjetja, ki se ukvarjajo s software (predvsem programi-

ranje), ne morejo uresničiti svojih projektov. Govori se o tisočih teh »uvoženih« strokovnjakov. Walter Ogris, zastopnik največje firme s software, se pritožuje, ker so nedavno tega preprečili dovoljenje za bivanje oz. zaposlitev šestim kvalificiranim informatikom iz Ukrajine. Samo pri tem podjetju potrebujejo še približno sto strokovnjakov.

notranjepolitičnem stanju med drugim menil predsednik države. Gostitelj, župan Prevalj dr. Matic Tasič, je zbrane pozdravil v imenu vseh županov koroške pokrajine, pozval k spravljujejšim političnim odnosom v državi, ki potrebuje energijo za razvoj in vključitev v EU, namesto neproduktivnega oziranja v preteklost, saj se zgodovinskih dejstev, kot je bilo partizanstvo, ne da spreminjati. Predsednik glavnega odbora slovenske borčevske organizacije Ivan Dolničar, ki je sodeloval pri osvobajanju Koroške do njenih etničnih meja na severu, je orisal te boje slovenske vojske, ki se je po povelju zaveznikov morala umakniti na okupacijsko črto angleških in sovjetskih sil. Grenko je bilo spoznanje, da je bila Avstrija kljub tesnemu sodelovanju s fašistično Nemčijo nagrajena. Njihova generacija, za katero bo ostalo junaško poglavje narodnoosvobodilne vojne, biološko odhaja, mlajši prevzemajo izročila, ostajajo pomniki proti vojnim grozotam. Žal pa prenekateri slovenski politik zamolči veliki prispevek Slovenije v boju proti nacifašizmu, namesto da bi s to doto prispeval k njeni prepoznavnosti v Evropi, ki je protifašistično naravnana. Grenko izkušnja z odnosom nekaterih oblastnikov do zadnje vojne in žrtev za samostojno državo je poudaril Branko Kaker iz vrst

veteranov Mežiške doline. Socialna pravičnost je ostala ideal, političnim igram pridejo prav tudi brezobzirno omalovaževanje in blatenje veteranov zadnje vojne. Predsednik ZKP iz Celovca Peter Kuchar je opisal boj Slovencev v Avstriji proti fašizmu, ko je šlo za njihov obstoj. Šele zadnje obdobje jim je prineslo priznanje za ta boj, podobnega se lahko nadejajo tovariši v Sloveniji, ko bo sprejeta v EU, ki je protifašistično naravnana. Spomnil je na takratne obljube zaveznikov o izpolnitvi narodnostnih pravic, kar se v EU in ob zamenjavi generacij le spreminja.

Program so izpeljali kulturniki in mladi Koroške, v protokolarnem delu sta sodelovali še Orkester slovenske policije in častna četa SV, svoje večšine pa so pokazali tudi reševalci s helikopterjem. Partizanske in ljudske pesmi so donele iz grl pevskih zborov ravninskih osnovnih šol, Vresa, Društva upokojencev iz Celja, Šentanelških pavrov in Podjune iz Pliberka, ki je posebej navdušil. Prijetno presenečeni nad čudovitim vremenom, številno udeležbo vseh generacij in izvoljenih predstavnikov ljudstva ter tujih ambasadorjev, so v družabnem delu pod kozolcem udeleženci ob značilni kulinariki veselo kramljali. 5. 5.

KOROŠKA CERKEV RAZGLASILA MUČENCE 20. STOLETJA

Od desetih žrtev nacizma je šest Slovencev

Minulo soboto, 13. maja zvečer, je v samostanu v Vernberku bila liturgična slovesnost v spomin na deset koroških mučencev 20. stoletja. Nje je cerkev na Koroškem izbrala, ker so v 20. stoletju s svojim življenjem, s svojo neustrašenostjo in s smrtjo bili zgled in so neomajno ostali zvesti svoji veri ter zanjo tudi umrli.

Od desetih izbranih oseb je šest koroških Slovencev, ena ženska in pet moških, vsi žrtve nacionalnega socializma.

V svoji pridigi je celovški škof Egon Kapellari posebej spomnil na korak papeža Janeza Pavla II, ki je pred veliko nočjo prosil odpuščanja za vsa grozodejstva, krivice in nasilje, ki so jih nad drugimi zagrešili pripadniki rimskokatoliške Cerkve. In ker kultura temelji tudi na spominjanju, je papež sprožil zbiranje podatkov o osebah, ki so v minulem 20. stoletju umrle kot priče vere. Doslej je Cerkev po svetu izbrala okoli 70.000 takih prič, na Koroškem deset.

Glavnina mučencev 20. stoletja je postala žrtev ali nacionalsocializma ali pa komunizma, mnogi, predvsem v deželah tretjega sveta, pa tudi tamkajšnjih nemirov in nasilnih režimov. Koroški mučenci so ali žrtve nacizma (9) ali pa nemirov v Afriki (1). Med desetertico sta dve ženski.

V Vernberku je škof posebej naglasil velik krvni davek, ki so ga prispevali prav koroški Slovenci v ta skupni spominski sklad mučencev za vero. Kamnito ploščo z imeni mučencev bojo namestili v celovški stolnici. Za mučence 20. stoletja so bili razglašeni:

Jožefa Pepa Sumper, župnijska oskrbnica v Šentilju, umorjena l. 1945 v KZ Ravensbrück; župnik Vinko Poljanec, prva žrtev nacizma med koroškimi Slovenci. Umrli je 25. avgusta 1938 za posledicami ječe; kaplan Anton Kutej, umorjen l. 1941 v KZ Dachau; župnik Jožef Pollak, umorjen l. 1940 v KZ Oranienburg; župnik Otto Schuster, umorjen l. 1942 v KZ Dachau; dekan Štefan Singer, umrl l. 1945 v Maria Trost za posledicami trpljenja v koncentracijskem taborišču Dachau; sr. Anna Ferdinanda Ploner, umorjena l. 1977 v Rodeziji/Zimbabve; župnik dr. Anton Granig, ustreljen l. 1945 v Steinu; župnik dr. Anton Koperek, umorjen l. 1942 v KZ Dachau. Med drugim je pomagal poljskim prisilnim delavcem; župnik Marcel Leeb, umorjen l. 1940 v KZ Mauthausen.

O nasilni smrti Slovencev in sodelavke partizanskega osvobodilnega boja Jožefe Pepe Sumper smo poročali v prejšnji številki SV. Zanimivo je, da je morala o njej pisati in na njeno usodo opozoriti župnijska oskrbnica iz Nemčije, da so na Koroškem postali pozorni na življenje in smrt te pokončne ženske.

Župnik **Vinko Poljanec**, rojen 26. marca 1876 pri sv. Urbanu pri Ptujju, je po gimnaziji vstopil v bogoslovje v Celovcu in seveda postal tudi delaven član v Akademiji slovenskih bogoslovcev. 19. julija 1900 je bil posvečen v duhovnika. V bogoslovju je Poljanec, po rodu Štajerc, vzljubil Koroško in je tu ostal. Kotrče, danes Gutting, so bile njegovo dušnopar-

Vinko Poljanec

stirsko mesto, od leta 1901 pa je bil kaplan v Škocijanu in je nato prevzel župnijo Šentjur ob Vinogradih. Tu je bil župnik do leta 1908. Poljanec je bil pravi ljudski duhovnik in velik narodnjak in je to vrednoto, vero in domačo besedo ter pomoč kmečkemu prebivalstvu skušal povsod krepiti.

Od leta 1908 pa vse do svoje nasilne oz. mučeniške smrti 1938, torej dobrih 30 let, je bil Poljanec župnik v Škocijanu. Bil je soustanovitelj Doma v Tinjah, soustanovitelj Slovenske prosvetne zveze in njen prvi predsednik, kot deželnozborni poslanec v prvi republiki je zastopal in branil interese koroških Slovencev, v kmetijskih zbornicah je zastopal slovenskega koroškega kmeta. Poljanec je bil znan kot dober retorik.

12. marca 1938, po nasilnem vkorakanju nacističnih čet v Avstrijo, se je Poljanec hotel za nekaj časa umakniti v Slovenijo. Dobro je vedel, da je kot versko, politično in kulturno aktiven slovenski koroški duhovnik novim oblastnikom hud trn v peti. Na mejnem prehodu pri Pliberku so ga po izdaji domačina pričakali in ga zaradi domnevnega deviznega prekrška zaprli in odpeljali v celovške zapore. Tu so ga zasliševali in ga očitno tudi zastrupili. Za posledicami je umrl 25. avgusta 1938.

Kaplan **Anton Kutej** se je rodil 19. julija 1909 v Celovcu. Mati Marija Kutej je bila dekla. Svojo mladost je preživel v Celovcu in v Globasnici, po maturi je vstopil v bogoslovje in bil 27. junija 1937 posvečen v duhovnika. Kutej je bil globoko veren in narodnozaveden duhovnik, med drugim je deloval tudi v Akademiji slovenskih bogoslovcev. Kot redkokateri je spoznal nevarnost nacizma za vero in za preživetje slovenskega naroda. Kutej svojega odklanjanja te ideologije tudi ni skrival. Sprva je bil kaplan v Železni Kapli, zatem na

Suhi, nato nekaj mesecev provizor v Podgorjah in od 1. 1. 1939 do svoje aretacije 26. marca 1940 kaplan v Šmihelu. Gestapo ga je zaprl, ker ni hotel podpisati vojaške knjižice in ker je navedel med tujimi jeziki nemščino. To je zadostovalo, da so ga brez sodbe odvedli v kacet Dachau. Kot duhovnik je prišel v kazenski vod. Kuteja so potem prestavili v kacet Mauthausen, kjer je med

Anton Kutej

drugim delal v kamnolomu. 7. decembra 1940 so ga vrnili nazaj v Dachau, kjer je 16. februarja 1941 umrl. Žaro z njegovim pepelom so 3. marca 1941 pokopali v Škocijanu, v neposredni bližini Vinka Poljanca.

Jožef Pollak, župnik v Šentlipšču, je bil po rodu Gorenjec, rojen 2. 2. 1874 v Tržiču. Po maturi v Gorici je vstopil v ljubljansko bogoslovje in bil leta 1896 posvečen v duhovnika. Pollak, ki je že v mladosti

veliko potoval, je po nekaj letih dušnega pastirstva odšel za duhovnika v ZDA, kjer je skrbel za slovenske priseljence. Leta 1934 se je vrnil na staro celino in postal kaplan v Dobrli vasi, potem pa provizor v Šentlipšču. Kmalu po anšlusu je imel že težave z domačimi nacionalsocialisti, saj je kot duhovnik, kot domoljub in kot svobodomiseln človek odklanjal vsakršno nasilje. Poslušal je tuje radijske postaje, kar je bilo prepovedano in ni pustil zvoniti, ko je nacistična Nemčija slavila zmago nad Poljsko. To je zadostovalo, da ga je gestapo zaprl. Župnik Pollak je prišel v kacet Sachsenhausen/Oranienburg, kjer je bil 24. julija umorjen. Žaro z njegovim pepelom so pokopali na šentlipškem pokopališču.

Župnik **dr. Otto Schuster** se je rodil leta 15. novembra 1887 v Celovcu. Po maturi je vstopil v bogoslovje in bil 6. julija 1924 posvečen v duhovnika. Kot kaplan in provizor je služboval v slovenskih župnijah na Koroškem: v Borovljah, Tinjah, Šmihelu pri Pliberku, v Medgorjah, Slovenjem Plajberku in kot župnik v Šmarjeti pri Velikovcu. Dr. Schuster je bil priljubljen ljudski misijonar. Po doktoratu na graški univerzi je leta 1938 postal provizor v Blačah v Ziljski dolini. 9. septembra 1939 ga je gestapo zaprl in odvedel v taborišče Garsten, kjer je do leta 1942 predsedel

dosojeno kazen. Nato je ponovno bil izročen gestapu, ki ga je odvedel v kacet Dachau. Dr. Schuster je bil izpostavljen najhujšim mučenjem, med drugim tudi za podvodne in letalske ter medicinske poskuse. Umorili so ga 29. avgusta 1942, 10. oktobra istega leta pa so žaro z njegovim pepelom pokopali na šmihelskem pokopališču.

Dekan **Štefan Singer** je bil rojen na Strugi v župniji Kapla ob Dravi. Po maturi se je odločil za duhovniško pot. Kaplanoval je po različnih koroških župnijah in bil na koncu župnik v svoji rodni fari Kapla ob Dravi. Kot skrben dušni pastir in kot zaveden slovenski duhovnik je Štefan Singer seveda bil kmalu tarča gestapovskih zalezovanj in bil nato aretiran ter odveden v kacet Dachau, kjer je prišel v kazenski vod. Po štirih letih koncentracijskega taborišča, v tem času je Štefan Singer veliko pisal, večino časa je prebil v samici, so ga težko bolnega pogojno izpustili iz kaceta. Vendar se ni smel vrniti domov, ampak je dobil zatočišče pri sestrah pri Maria Trostu na Štajerskem. Tu je avtor pomembnih zgodovinskih del, med drugim so to študije o slovenskih koroških dekanatih. Umrli je 24. februarja 1945. Po osvoboditvi so dekana Štefana Singerja 21. novembra 1945 pokopali na domačem pokopališču v Kapli ob Dravi.

Franc Wakounig

V ponedeljek, 15. maja, je založba Drava predstavila novo knjigo univerzitetnega profesorja Dietmarja Larcherja z naslovom »Die Liebe in den Zeiten der Globalisierung« (Ljubezen v času globalizacije). Prijetno vzdušje v knjigarni in Larcherjev naravni dar za retoriko sta ustvarila nadvse prijeten in zanimiv večer.

Sodelavec založbe Thomas Busch je v svojih uvodnih besedah poudaril, da je bil ob

ZALOŽBA DRAVA Zakonci iz različnih kultur

ličnih kulturnih okolij. Iz različnih zornih kotov skuša dr. Larcher osvetliti probleme, ki zakon otežujejo, pa tudi prednosti, ki prihajajo na dan ob in-

lektoriranju knjige prav vesel, saj je takoj opazil, koliko vzpodbud nudi tekst in kako zelo pritegne bralca, kljub dejstvu, da gre za znanstveno delo.

Knjiga se posveča interkulturnim zakonom, to se pravi partnerjem, ki prihajajo iz raz-

tervjujih s pari. Danes, ko postaja svet navidezno vse manjši, ko ljudje potujejo in se naseljujejo čisto zelo daleč od svoje domovine, taki zakoni niso nič posebnega. Kulturno srečanje v najožji družbeni celi, v družini, je proces so-

očanja z drugačnim. Često se priučene (tradicionalne) družbene vloge posameznika ali posameznice, naj so specifične po spolu, po svetovnem nazoru ali pa po pojmovanju družbenih funkcij, izkažejo za tisto, kar v resnici tudi so: za korzet, ki so nam ga ustvarili drugi, o katerem pravzaprav ne razmišljamo kaj dosti, temveč ga le sprejemamo kot takega.

Dr. Larcher je opravil intervjuje s približno tridesetimi pari, v katerih vsaj eden od partnerjev ni doma iz Avstrije. Ti prihajajo z vseh kontinentov in njihovo pojmovanje ljubezni, zakona, družbenih vlog se čisto razlikujejo od tukajšnjega. Avtor objavlja poleg delcev iz teh intervjujev tudi ekskurze v teorijo kultur in navaja statistične podatke. Vse skupaj pa je spleteno v zanimivo branje, ki pa bralcu ne postavlja nobenih ovir, da bi ne mogel plesti lastnih misli in presojanj o tematiki. Kajti vsi smo navsezadnje nekje in včasih tuji, drugačni od drugih. Predsodki se ob tolerantni miselnosti izkažejo za predsodke pač, za nekaj, za kar se res ne splača ne boriti ne živeti ...

Dietmar Larcher: »Die Liebe in den Zeiten der Globalisierung«, založba Drava 2000, 247 strani, cena 277 šilingov.

S. W.

SLOVENSKI ODDELEK ORF

Dober odgovor na nove izzive

Tako bi lahko rekli tudi dejstvu, da internet pač zavzema svet (v kolikor ga ni že zavzel) in da bo vsaka inštitucija, ki se ne pojavi v svetovni mreži, brezupno zastarela in izolirana. Slovenski oddelek na deželnem studiu ORF je vstopil naenkrat, s silno lepo urejenimi spletnimi stranmi in s strukturo, ki omogoča vsakršno širitev ponudbe.

Vodja oddelka Mirko Bogataj je pozdravil goste, zastopnike slovenskih političnih in kulturnih organizacij ter medijev, pa tudi generalnega konzula RS Jožeta Jeraja, oba inšpektorja za dvojezično šolstvo Tomaža Ogrisa in Teodorja Domeja, in številne druge. Bogataj je v uvodnih besedah poudaril, da gre za zgodovinski dogodek, kajti to je vstop v nov medij, ki bo v bodočnosti prevladoval, saj je to hkrati slušni in televizijski medij ter medij pisane besede. Pristavil je: »Verjetno bomo delali napake, jih ponav-

ljali ali pa še kakšno novo izumili, toda delali in razvijali bomo naprej.« In pa: predstavitev je bila prav 15. maja, na 45. obletnico podpisa državne pogodbe in s tem členu 7, ki je temelj manjšinskih pravic. Ob tem političnem dogodku je Mirko Bogataj še pristavil, da ORF podpira sprejetje ustavnega določila o jezikovni in kulturni raznolikosti ter o podpiranju in pospeševanju nosilcev te raznolikosti.

Strani je koncipiral in uredil urednik pri slovenskih oddajah Andrej Mohar, zunanjo podobo strani pa je prispeval Ernst Janesch, ki je odgovoren tudi za layout spletnih strani ORF. Mohar je razložil zgradbo, hkrati pa povedal, da je uredništvo povezano z vsemi slovenskimi časopisi na Koroškem pa še z nekaj zamejskimi, povezano pa je tudi z drugimi manjšinami v Avstriji, ki jih lahko dosežete tudi preko slovenskih strani.

Goste je pozdravil tudi intendant koroškega studia ORF Ernst Draxler in izrazil veselje, da ima manjšina novo ponudbo s pomočjo ORF. Nato pa je navzoče povabil na prijetno teraso hiše, uredniki spletnih strani pa so poželi veliko pohval.

Naslov strani v internetu: <http://volksgruppen.orf.at>

GALERIJA ŠIKORONJA – RAZSTAVA DEL BOGDANA BORČIČA

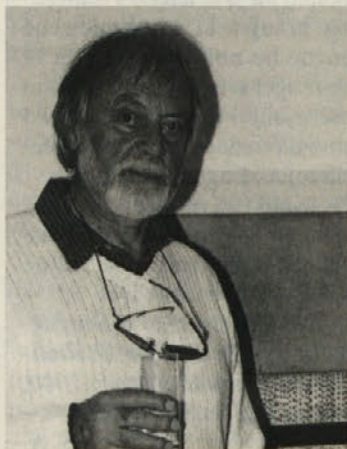
Podobe iz ploskev

Velikan slovenske in svetovne grafike Bogdan Borčič, ki živi in ustvarja v Slovenj Gradcu, razstavlja v rožeški galeriji svoje najnovejše slike in grafike. Kot izviren ustvarjalec in uspešen pedagog je umetnik desetletja sooblikoval tako domačo kot tudi mednarodno li-

kovno sceno. Z njegovim umetniškim delom je temeljno prispeval k celoviti podobi »ljublanske grafične šole« in vplival na sodobni razvoj grafičnega likovnega izraza. Razstavljene slike in grafike se uvrščajo v nadaljnjo fazo njegovega raziskovanja črnega in modrega polja in singularnosti (serija Atelje). Borčičeve grafike, slike ali podobe so sestavljene iz ploskev, mej med njimi, iz odnosov med likovnimi elementi.

Umetnik ima izreden občutek za čistost likovne vsebine, kjer ni nikoli ničesar preveč, za absolutnost izdelanih razmerij med polji slike in kontrasti. Borčič uporablja predvsem akrilne zemeljske barve, odtenke modre, sive in oranžnordeče barve.

Razstava je na ogled do 11. junija 2000, od četrтка do nedelje od 15. do 18. ure ali po telefonskem dogovoru. M. Š.

Bogdan Borčič

Foto: Štukelj

Vigredni koncert SPD »Trta« nedvomno sodi med tiste pevske prireditve z najdaljšo tradicijo. In vse kaže, da bo to še dolgo tako, kajti na letošnjem vigrednem koncertu »Trte« 6. maja zvečer v Kumstu je sodeloval tudi pevski podmladek društva, mlada Trta. Skupina, ki jo vodita Aleksandra Lipuš in Anja Mihevc, je pokazala, da je krepek poganjek društva in da se vestno delo z mladino vselej spleta ter obrestuje. Nekega dne, to vemo vsi, bo prav ta mladina prevzela delo v društvu. Zato je prav in smiselno, da se že sedaj uvaja v to odgovorno dejavnost.

Sicer pa je bil koncert kot vsa zadnja leta prvi pevski užitek. Po krajšem pozdravu je vezno besedo prevzela dr. Ana

PEVSKA VIGRED V ŽITARI VASI

»Trta« poganja krepek podmladek

Schwarz in večče vodila skozi spored, ki so ga poleg že omenjene mlade Trte oblikovali še MoPZ »Trta« pod vodstvom Pavlija Šterna, vokalni ansambel EMMS iz Žitare vasi ter mešani zbor prijateljskega, lahko bi celo rekli pobratenegega, vsekakor pa so-

sednjega društva »Srce« iz Dobrle vasi. Dobročani, ki jih po novem vodi Peter Grilic, so kar po več platih zbudili začudenje. To je številčnost in mladostna svežina zbora, nadalje novi zborovodja, ki sicer še, kot sam pravi, »malo poja muhe«, a bo z izobrazbo in vztrajnim delom prej ali slej sam o sebi trdil, da »dirigira«, in potem ne smemo pozabiti repertoarja, ki deloma že nosi pečat novega vodstva.

Pri »Trti« pa se že pripravljajo na letni festival. O tem pa več v eni od naslednjih številok SV.

a. a.

Mlada »Trta«, naraščaj Slov. prosvetnega društva »Trta« v Žitari vasi

Preteklo soboto je domače kulturno društvo priredilo v gostilni Woschitz tradicionalni vigredni koncert, katerega so oblikovali Vokalna skupina »Lipa« iz Velikovca (vodi Sonja Kuchling), moški pevski zbor »Vaščani pojo« iz Zgoranje vesce (zborovodja Joško Kovačič) in domača dvojezična otroška skupina pod vodstvom Gerti Schuster. Nastopajoči pevci so se z domačo in narodno pesmijo poklonili šte-

ROŽEK
KD »PETER MARKOVIČ«

V čast vsem materam

vilnim mamicam, babicam, prababicam in ženam. Posebno doživetje pa je bil nastop otroške skupine, ki je s plesom in veselim petjem navdušila

številno publiko. Za konec pa so otroci stopili med občinstvo in podarili vsem ženam vrtnice in srčen nasmeh.

Pozdravne besede je spregovoril predsednik KD »Peter Markovič« Franc Kattinig in se vsem zahvalil za sodelovanje. Prireditve se je udeležil tudi domači župan Karl Mitsche.

M. Š.

Otroci so izžarevali srčnost

Foto: Štukelj

ZALOŽBA WIESER

Problematika Južne Tirolske

Hubert Frasnelli, večni »enfant terrible« južnotirolske ljudske stranke, ki so ga pred nedavnim nič kaj prijazno odslavili iz članstva in predsedstva, je pri založbi Wieser izdal knjigo z naslovom »Herrschaft der Fürsten« (Gospodovanje vladarjev). Frasnelli je tudi pri nas dobro znan kot velik prijatelj Slovencev in kot borec za manjšinske pravice. V knjigi je zapisal svoj politični credo, hkrati pa obračunal z oblastniškimi strukturami v deželi, ki da gredo po eri bivšega deželnega glavarja Silvia Magnaga vse preveč v smer nacionalizma.

Frasnelli je mnenja, da je na Južnem Tirolskem potrebna nova diskusija v razvoju demokracije oz. demokratičnosti, kajti politična oblast da je vse preveč v rokah nekaj etabliranih družin, katerih člani imajo v rokah tako rekoč vse nitke življenja v družbi. Vse preveč da grozi hajderizacija družbe, s tem pa raste ksenofobija, okostenelost družbe in zaprtost dežele. Južnotirolska ljudska stranka črpa največ potenciala prav s tem, da propagira potre-

bo po »moramo držati skupaj«. Avtor pa meni, da je v času odpiranja meja oziroma njihovega izbrisanja tak občutek absurden. Politični pogoji so se spremenili, zidovi v glavah bi lahko padli in čas je, da bi ustvarili resnično sožitje treh jezikov (italijanskega, nemškega in ladinskega) in kultur. Tudi pri volitvah se bo treba bolj odpreti drugemu narodu; na občinskih listah se že dogaja, da pri SVP kandidirajo tudi Italijani – na deželni ravni so še ovire prav zaradi statutih stranke.

Skrb za bodočnost pa temu polnokrvnemu politiku povzroča tudi renacionalizacija delov Evrope, tako kot na primer na Bavarskem. To ne more biti prava pot za Evropo. Manjšine bodo še vedno odrinjene in neintergrirane. Vendar je tako med nemško govorečimi kot tudi med Italijani opaziti bolj odprto gibanje, ki pa se še ni moglo uveljaviti. Glavni J-tirolski dnevnik »Dolomiten« tudi ne poroča o drugih strujah v deželi ...

Frasnelli je še poudaril zadovoljstvo, da je knjigo lahko izdal pri založbi Wieser v Celovcu, saj mu je »na ta način prihranjeno klečeplazenje in kompromisi glede teksta« in tako je vsebina lahko ostala neokrnjena. O knjigi pa je rekel, da ni ne popolna in ne nepristranska, saj je hotel prikazati svoje poglede na probleme svoje domovine. S. W.

KRSTNA PREDSTAVA V PLIBERKU

»Jan in Žan« napolnila dvorano

Dve pomembnosti bi bilo treba izpostaviti ob sobotni krstni uprizoritvi glasbene igre za otroke »Jan in Žan« v Pliberku. In sicer: prvič, da se v kulturnem domu vse več dogaja, da začenja izpolnjevati svoje poslanstvo kulturnega središča v vzhodnem delu Podjune, in drugič, da je bila to prva gledališka predstava domačinov. Zato gre seveda zasluga avtorici in režiserki Aniti Hudl, ustanoviteljici Odra 73.

Da so se pri prvi uprizoritvi predstavili prav najmlajši, ima tudi simbolični in hkrati optimistični pomen, saj je prav mladina zagotovilo naše nadaljnje kulturne prihodnosti. Teh mladih, zbranih v pevskem zboru Mlada Podjuna, pa je na srečo precej.

Anita Hudl je napisala, sestavila in zrežirala glasbeno živalsko pravljico Jan in Žan, ki precej spominja na otroško igro Lojzeta Kovačiča Dva zmerjavca. Gre za kozliča in osliča. Poleg drugih živali je vanj spretno vpletla zborček mišk in mačk. Na odru je ustvarila zanimivo sproščenost in dinamiko, ni se zapletala v monologe in dialoge, ampak je

predstavo gradila predvsem na gibu, vokalni in instrumentalni glasbi. Tako je nastal mali spektakel, prava paša za oči in glasbena ušesa, ob tem pa je motilo, da je bila dramaturgija zaradi precejšnje nerazumljivosti dokaj zamegljena.

Zakaj je bila predstava slišno precej motna in nerazumljiva, je verjetno delno kriva pomanjkljiva opremljenost odra (zavesa, večja odbojnost ob kulisah), delno pa tudi neizkušenost glasbenih opremljevalcev (različnost ob prazni in polni dvorani). Pa bo še, saj »vaja dela mojstra«.

Pohvaliti je treba vse nastopajoče za njihov pogum, za pogumno petje, za sproščeno nastopanje na odru, pohvaliti pa tudi precejšnje število sodelujočih na čelu z režiserko Hudlovo.

V vidnejših vlogah so igrala dekleta Rebeka Mesner, Vera Mandl, Alina Logar, Krista Reichl, Roza Marija Hobel, Lucija Sadjak; Ana Lubas, Lidija Borotschnig, Kristina Sadjak in Marina Mandl ter še cela množica malih pevcev Mlade Podjune. Zborček mišk in mačk je pripravila Katja Mandl, za pevsko oblikovanje živalskega zbora pa je poskrbela »mati« Mlade Podjune Vera Sadjak.

Modernistično zasnovano sceno je pripravila Breda Varl, izdelala pa sta jo Lojz in Albert Mesner. Prikupne kostume v toplih barvah je prav tako izrisala Breda Varl, izdelale pa so jih Katja Mandl, Herta Dobnig in Sabina Gorenšek. Predstavo je glasbeno opremil Matej Hudl, luč je vodil Flori Krivograd, tehniko pa Matej Hudl in Jurij Opetnik. Korepetitorica in šepetalka je bila Klavdija Daniel.

Začetek se je torej zgodil. Zaorali so ga mladi iz Podjune, zaorala ga je Anita Hudlova s svojimi sodelavci. Prva izkušnja je testirala dvorano in ozvočenje. Zagotovo ni bila zaman. J. R.

Hubert Frasnelli, avtor knjige Herrschaft der Fürsten

TRG / FELDKIRCHEN: RAZSTAVA DEL ZORKE L.-WEISS

Barve – zid – protislovja

Po izjavah umetnice Zorke L.-Weiss jo je pri ogledu prostorov galerije močno prevzel vtis masivnih sten, številnih vogalov zgornjih prostorov in votlinska elementarnost kamnito obokane betonске kleti.

Oziraje se na prostorske okoliščine je oblikovala razstavo in ustvarila sožitje med prostorom in slikami, ki dopušča posamezniku svoje interpretacije. V zgornjih prostorih slikarka razstavlja akvarele, ki jih je združila v mesečne formacije maj in november v tekočem traku ob steni. Kletni prostor, zidan iz temnega škrlavca, potrebuje luč v obliki spektralnih barv. Na visečih platnenih trakovih naj bi med hojo dojemali barvne prehode. Nasprotna gibanju je statična trdnost zidu, ki jo tematizira še

v dveh oblikah. Njena dela izražajo ukvarjanje z barvo, čutno – občutljivo ravnanje z okoljem v omejenem prostoru. Podobe so zreducirane na barvne ploskve, ki konstruktivno korespondirajo s prostorom.

Razstava je na ogled do 2. junija 2000 v galeriji v Amt-hofu v Trgu, od torka do petka, od 14. do 19. ure.

M. Š.

Zorka L.-Weiss pred svojimi umetninami Foto: Štukelj

POHOD SLEPIH NA KILIMANDŽARO

Film, ki sporoča humano misel

Na slovenski gimnaziji smo namesto zadnji dve uri pouka imeli zanimiv obisk. Na programu je bilo predavanje profesorja zgodovine in sociologije Staneta Padežnika. Toda tema predavanja nista bili ti dve stroki, temveč prvi pohod oziroma ekspedicija slepega Slovence na najvišjo goro Afrike, na Kilimandžaro.

Za uvod je gospod Padežnik razložil vrste slepote in šolarji smo si lahko natakneli nekakšna »slepota očala«, ki so simulirala stopnjo slabovidnosti. Pri povedoval je tudi o drugih stvareh, ki jih zmorejo slepi – na primer branje Braillove pisave. Nato pa je sledil glavni del: film o potovanju na omenjeno goro. Čeprav je bil film posnet z ročno kamero, pa je bila kvaliteta slike na splošno res dobra. Kot gledalec si imel sočutje z ubogimi ljudmi, ki so se mučili po najtežjih zadnjih dve-

sto metrih višine. Naj še pripomnim: prvi slepi Slovenec je bil hkrati tudi prvi slepi človek na vrhu Kilimandžara, sploh pa noben slepi še ni bil na taki višini. (Upam, da zdaj nisem pozabil še kakšnega rekorda.)

Na vsak način pa je film povedal zelo veliko in je motiviral vse prisotne, verjetno pa drugače tudi slepe, ki vedo za ta film oziroma za to ekspedicijo: Ni pomembno, če si slep – če nekaj zares hočeš, boš tudi uspel. Prav to pa je tudi tema knjige Staneta Padežnika z naslovom »Ustvarjalnost ne pozna teme«. V njej predstavlja slepe iz Slovenije, ki se niso odločili za konvencionalne poklice, kakršne običajno opravljajo slepi (na primer telefonist/ka), temveč delajo tudi kot glasbeni učitelji. Zares: kaj boljšega, kakor je ta film za odpravljanje predsodkov proti slepim, ni tako lahko odkriti ... Šolar

PRIREDITVE

ČETRTEK, 18. 5.

18.30 GRADEC, Pred klubom – KSŠŠG
18.30 Drugi tek na Schlossberg
BOROVlje, Pri Cingelcu na Trati – Društvo Glasbena šola
19.00 Javni nastop učencev Glasbene šole – oddelek Borovlje

PETEK, 19. 5.

18.00 DUNAJ, Kavarna Metternich, 121. Dunajski krožek. Predavanje in predstavitev knjige: Emigrant. Pregnanec med dvema svetovoma (Lev Detela)
SELE, Farni dom – KPD Planina
18.00 »Pravljica o polomljeni lutki«. Nastopa: Lutkovna skupina Navihanci iz Celovca

19.30 ŽELEZNA KAPLA, v zdravilišču – Občina in Univerza Celovec
19.30 Fimski večer o saneh in peki kruha v črni kuhinji

20.00 CELOVEC, IKUC Ljudski dom
20.00 Helmut Fellner: Kam plove avstrijska šolska politika? Predavanje in razprava

20.00 PLIBERK, Kulturni dom – Društvo Kulturni dom
20.00 Predstavitev projekta »Živeti ob meji« in večer pripovednikov. Dijaki Slov. gimnazije in gimnazije na Ravnah bodo predstavili brošuro o življenju ob meji

20.15 ČEPIČE PRI GLOBASNICI, Pri Juenni – SPD Globasnica
20.15 Podijska diskusija »Zunanja meja EU – Ovira za čezmejno sodelovanje z Republiko Slovenijo

SOBOTA, 20. 5.

10.00 ŠENTPRIMOŽ, Kulturni dom – Podjanski ribiški klub
10.00 23. seja predsedstva zveze
RADIŠE, Culehnerjeva kapela – SPD Radiše
19.30 Koncert Marijinih pesmi. Sodelujejo: Pet in tri, Radiški kvartet, Radiški fantje

20.00 PLIBERK, Kulturni dom – MoPZ Kralj Matjaž
20.00 Jubiljni koncert in predstavitev zgoščenke ob 20-letnici obstoja

20.00 ŠENTJANŽ, k & k – k & k
20.00 Kabarett »Space Girls«
Izvajalci: Bolzano & Maleh

20.00 ŠKOCIJAN, Dvorana turističnega in informacijskega centra – SPD Vinko Poljanec, KD Škocijan
20.00 Vigredni koncert. Nastopajo: otroški zbor KD Škocijan, NOMOS, MoPZ Vinko Poljanec in STEM

NEDELJA, 21. 5.

14.30 KOTMARA VAS, Ljudska šola – SPD Gorjanci
14.30 Srečanje pevskih zborov ob 115-letnici Gorjancev

14.30 LEDINCE, Kulturni dom – SKD Jepa-Baško jezero
14.30 Koncert ob 45-letnici podpisa ADP. Sodelujejo: Otroška skupina Jepca, 5 in 3, Tamburaški zbor Jepa-Baško jezero, Gemischter Chor Ledenitzen, skupina Akzent, MoPZ Jepa-Baško jezero

20.00 ŠMIHEL, Farna dvorana – KPD Šmihel
20.00 Naši trije angeli (Sam in Bella Spewack). Gostuje gledališka skupina KPD Planina iz Sel

SREDA, 24. 5.

20.30 DUNAJ, HAK, Schwindgasse 14/4 – KSŠŠD
20.30 Slovensko-hrvaška fešta – Kreslin in mali bogovi

ČETRTEK, 25. 5.

17.00 UMBAR PRI VERNBERKU, na pokopališču – PEN-Club
17.00 Odkritje spominske plošče A. Schusterja-Drabosnjaka

21.00 GRADEC, v klubu – KSŠŠG
21.00 Vernisaža lomo-slik. Razstavlja: Eva Moschitz

PETEK, 26. 5.

16.00 TINJE, Katoliški dom
16.00 Projekt in menedžment za sodelavce v izobraževanju odraslih. Voditelj: Dr. Gerald Gröchenig; traja do 27. maja, do 17. ure

17.00 TINJE, Katoliški dom
17.00 Seminar: Retorika in samozavest za žene. Voditeljica: mag. Astrid Malle; traja do 27. maja, do 18. ure

19.30 TINJE, Katoliški dom
19.30 Zobje in njihov vpliv na motnje v človeškem organizmu
Predavatelj: dr. med. mag. phil. Christian Kobau

20.00 CELOVEC, IKUC Ljudski dom
20.00 Erwin Köstler bere Kosovelove pesmi

20.00 GRADEC, v klubu – KSŠŠG
20.00 Koncert zbora KSŠŠG

20.00 ŠENTPETER PRI ŠENTJAKOBU, Višja šola za gospodarske poklice
20.00 Sklepna prireditve

SOBOTA, 27. 5.

8.30 BISTRICA NA ZILJI, Vničeva štava – SNI Urban Jarnik, Celovec

8.30 Zablatnikov dan 2000 – Simpozij o Urbanu Jarniku

9.00 TINJE, Katoliški dom
9.00 Patnerska masaža. Voditeljica: Christiane Leutschacher; traja do 28. maja, od 10. do 17. ure

9.00 TINJE, Katoliški dom
9.00 Seminar »Jaz sem« – telo, duh in duša. Voditeljica: mag. Alexandra Krenn; traja do 28. maja, od 9. do 13. ure

20.00 PLIBERK, Kulturni dom – Društvo Kulturni dom
20.00 Osrednji koncert 33. srečanja pevskih zborov »Od Pliberka do Traberka

20.00 BILČOVŠ, avla Ljudske šole – SPD Bilka

20.00 Koncert »S pesmijo v poletje«.

Sodelujejo: MoPZ Bilka, MePZ Bilka, Vokalna skupina Slov. Plajberk, skupina Akzent Ledince

NEDELJA, 28. 5.

07.00 BLEIBERG-KREUTH, Hermsberg/Rute – SPD Dobrač, SPD Celovec, SPD Zila
07.00 3. spominski pohod na Dobrač. 7. obletnica smrti planinca Marjana Tschertuoa

ŠENTJANŽ, k & k
10.00 Branje in diskusija »Anpassen und Anecken«. Dr. Doron Rabinovici, govornik demokratične ofenzive k novi politični kulturi v Avstriji (v nemškem jeziku)

14.00 ČEPIČE PRI GLOBASNICI, Pri Juenni – SPD Edinost Šteben
14.00 Tekma koscev

20.00 ŽITARA VAS, KUMST – KUMST, Fremdenverkehrsgemeinde Sittersdorf
20.00 Odprtje razstave del Jozija Metschne. Ob razstavi orientalski plesni vložek s plesalko Sherin

SREDA, 31. 5.

20.00 DOBRLA VAS, Kulturni dom – SPD Srce
20.00 Samostojni vigredni koncert. Sodelujejo: MePZ Srce, otroški zbor SPD Srce, trio pomlad, učenci glasbene šole

ČETRTEK, 1. 6.

10.30 SVEČE – Katoliška otroška mladina
10.30 Otroški dan pod geslom »Kreativnost«
CELOVEC, Koncertna hiša, velika dvorana – Koroški deželni konzervatorij
19.30 Opera »Abu Hassan« (Carl Maria von Weber)

MUSILOVA HIŠA

v torek, 23. maja ob 19. uri, bere v Musilovi hiši iz zvezka svojih dvojezičnih poezij »Heimatlieder und andere Bosheiten / Domovinske pesmi in druge zbadljivke« (prevod Janko Messner)

Sandra – Saška Innerwinkler v okviru predstavitve antologije »Literatur ohne Grenzen«

OGLAS Iščem hišo ali kmetijo na dvojezičnem ozemlju (v Podjuni ali Rožu), po možnosti s pašnikom za konje. Ponudbe sporočite prosim na tel. 04227 / 84465, najugodnejše zjutraj ali zvečer

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu. SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA
Sonja Wakounig (-34)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI
Tarviser StraÙe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

ČE 18. 5. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 19. 5. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 20. 5. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi – ...

NE 21. 5. ■ 6.06 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena mavrica

PO 22. 5. ■ 18.00 Kratki stik

TO 23. 5. ■ 18.10 Otroški spored

SR 24. 5. ■ 18.10 Glasbena mavrica 21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 21. 5. ■ 13.30 ORF 2 • <http://volksgruppen.orf.at/>: Nov ORF-medij v slovenskem jeziku • »Prelepa moja si Koroška ...«: Slovenji Plajberk. • Cerkev ob avtocesti: Marijina romarska cesta v Dolini – nov kraj umiritve • »Pijmo bratci vince« – Moški zbor Kralj Matjaž iz Libuč ob 20-letnici obstoja

PO 22. 5. ■ 2.20 ORF 2 – Ponovitev 16.00 TV SLO1 – Ponovitev

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

PO-PE ■ 6.00 Dobro jutro, sonce 8.00 Viša 8.30 Živa 14.00 Viša 14.30 Korotanov zimzelen 15.00 Kratek stik 16.30 KoroDan (KORO-zumal 17.15-17.30)

SO ■ 7.00 Domača budilka 8.30 Korotanov mozaik 14.00 Južni veter 16.00 Smrklja

NE ■ 6.30 Sedem pred sedmo 7.00 Domača budilka 8.00 Otroški vrtljak 8.30 Zajtrk s profilom 14.00 Iz zlate dvorane 15.00 Zborovska 15.30 Čestitamo in pozdravljamo 17.30 Šport in kratke vesti

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 19. 5. ■ 10.00 Kaleidoskop 11.30 Live Einstieg – Schülerparlament in Spittal 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Zrcalo kulture: Kontaktna leča 18.00 Otroški kotiček in parugank 18.15 Kaleidofon 18.45 Poročila 19.00 Proud to be loud 20.00 Soundcheck 21.00 DJ-Line 24.00 Ta mera (Wh.) 1.00 Glasba

SO 20. 5. ■ 10.00 Klang-Forum »Klangdelta: Musik aus Nordafrika« 11.30 Campus: Dr. Maurer-Lausegger – Dokumentation alter Volkskultur und kärntner-slovenische Dialekte 12.00 Poročila 12.07 Crescendo: Francesca Callini 13.00 Die Welt ein Dorf: Provokation und Erinnerung 18.00 Sto decibelov 18.45 Poročila 19.00 V pogovoru: Prof. Hermann Wilhelmer – Von der Beurteilung zum feddback (pon.) 20.00 Yugo-Rock 23.00 Glasba

NE 21. 5. ■ 10.00 Evropa v enem tednu (BBC) 10.30 Glasba 11.00 Literaturcafé: Založba Beletrina 12.00 Poročila 12.07 Divan 12.30 Special 13.30 Glasba 18.00 Warme Luft für Kärnten 18.45 Poročila 19.00 Club Karate 20.00 Sunday Loops 22.00 For those about to Rock 24.00 Zrcalo kulture: Kontaktna leča (pon.)

PO 22. 5. ■ 10.00 Kaleidoskop: Tom Schmid (GPA) 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Club Karate (Wh.) 18.00 Otroški kotiček in Blazno resno o seksu 18.15 Kaleidofon 18.45 Poročila 19.00 Šport 20.00 Take the Jazz Train 22.00 Die Welt ein Dorf: Provokation und Erinnerung (Wh.) 23.00 Šoja & Elster: Gestrige und heurige Lieder (Wh.) 24.00 Glasba

TO 23. 5. ■ 10.00 Kaleidoskop, Warme Luft für Kärnten (Wh.) 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 V pogovoru: Božo Hartmann (podpredsednik SPZ) 18.00 Otroški kotiček 18.15 Kaleidofon 18.45 Poročila 19.00 Šoja & Elster 20.00 Noche Latina 21.00 Campus: Dr. Maurer-Lausegger – Dokumentation alter Volkskultur und kärntner-slovenische Dialekte 22.00 Literaturcafé: Založba Beletrina (Wh.) 23.00 Nachtfalter 00.30 Glasba 01.00 Šport (pon.)

SR 24. 5. ■ 10.00 Kaleidoskop 11.15 Voz latina 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Po Koroškem 18.00 Otroški kotiček 18.15 Kaleidofon 18.45 Poročila 19.00 Nikoli več ne bo kot je nekaj bilo 20.00 Ruff Radio 22.00 Mad Force 24.00 Special (Wh.)

ČR 25. 5. ■ 10.00 Kaleidoskop 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00 Ta mera 18.00 Otroški kotiček 18.15 Kaleidofon 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00 Music for the Masses 23.00 Freak Show 1.00 Soundtrack tedna

Žalostni, a v tolažbi svete vere sporočamo, da je po težki bolezni umrl 16. maja 2000 naš dobri mož in oče

Jozi Wrolich, gostilničar
* 10. 3. 1917

Od dragega očeta se bomo poslovili v petek, 19. maja ob 13. uri pri sveti maši v Ločah. Nato ga bomo pospremili na kraj miru.

V četrtek ob 19. uri vabimo k molitvi v mrtvaško vežo v Ločah.

Loče, 16. maja 2000

Žalujoci: žena **Pepca** ter **Joško**, **Dana** in **Kristi** z družinami v imenu vseh sorodnikov.

Po želji pokojnega prosimo, da namesto vencev darujete za kapelico v Podgorjah.

k & k v Šentjanžu
vabi na kabaret

BOLZANO & MALEH

ter na invazijo erotike iz vesolja
SPACE GIRLS

v soboto, 20. maja 2000,
ob 20. uri
v k & k centru
v Šentjanžu v Rožu

SCIENECWEEK 2000

Dokumentacija stare ljudske kulture

Vokviru vseavstrijskega znanstvenega tedna »Scieceweek 2000« od 19. do 28. maja letos bo tekmovalo 245 projektov oz. prireditev. Med številnimi projekti je tudi eden, ki ga je pripravila dr. Herta Maurer-Lausegger pod naslovom »Dokumentation alter Volkskultur im Dialekt«.

Projekt zaobsega dvanajst prireditev, ki bodo potekale po štirih avstrijskih deželah (devet na Koroškem, eden v Innsbrucku, eden v Hornu in eden v Radgoni). Med njimi je tudi nekaj dvojezičnih. Posebno za naše bralce bo zanimiva prireditev v petek, 19. maja 2000, ki bo pred Obirskimi jamami in kjer sodelujejo Dvojezična ljudska šola iz Globasnice, farant-kmetje iz Globasnice, tržna občina Železna Kapla, kot goste pa pričakujejo otroke dvojezične ljudske šole iz Libuč.

Farant-kmetje (Franc Fera iz Večne vasi in drugi) bodo iz Globasnice pripeljali star hišni mlin na električni pogon. Ob vходу v Obirske jame bodo mleli žito, Bernadeta Kordesch iz Male vasi pri Globasnici pa bo poskrbela za peko kruha v

živu (spekla pa ga bo v električni pečici. Ta del programa bo potekal med 11. in 13. uro.

Ob vsem tem pa boste lahko videli video-filme o mlinih in peki kruha v črni kuhinji. Otroci bodo odkrivali način peke kruha nekdanj in danes. Prireditev bo v slovenskem in nemškem jeziku.

V Borovljah

pa bo v nedeljo, 21. maja, v domu za ostarele predstavitev filmov »Über Schlitten ...« in »O saneh ...«, stari ljudje pa bodo v narečju pripovedovali iz svojih spominov. V soboto, 27. maja, pa bodo filmi na ogled v boroveljskem gradiču.

Kogar zanima ljudska zgodovina, je prisrčno vabljen na prireditev!

Na povabilo osnovne šole Poljane so učenci glavnih šol Borovlje in Vetrinj obiskali v petek, 12. maja, vrstnike v Ljubljani. Ta prekomejna šolska srečanja potekajo že peto leto, enkrat tostran in drugič onstran meje. Tokrat so Ljubljancani pod vodstvom knjižničarke Frančeške Žumer pripravili Koroščem privlačen program.

Dopoldne so doživeli zanimiv pogovor s slovenskim pi-

KOROŠKA - LJUBLJANA

Povezava med šolami

sateljem Ivanom Sivcem, ki je pri mladini izredno priljubljen in sodi med najbolj brane sodobne slovenske pisatelje. V šolski kuhinji so poskrbeli za dobro kosilo, nato pa so si

učenci ogledali mesto Ljubljano in reko Ljubljanico, ustavili so se pri Prešernovem spomeniku (pred katerim so naredili »gasilsko« sliko), pa Tromostovje in živalski vrt.

Učence so spremljali učitelj Matilda Boročnik, Nada Malle in Janko Woschitz. Vožnjo v Slovenijo je finančno podprla Zveza-Bank, za kar se ji učenci in učenke prav prisrčno zahvaljujejo!

N. M.

KULTURNA DELAVNICA GASSER - RAZSTAVA H. STAUDACHERJA

Poezija v slikah

Hans Staudacher z galeristko Ingrid Gasser

Foto: Štukelj

Kulturna delavnica Gasser v Bilčovsu, ki jo že nekaj let zavzeto vodi Ingrid Gasser, je pomemben kulturni in komunikacijski kraj na podeželju. V upravnih prostorih tesarskega podjetja so v preteklih letih razstajali znani koroški likovni umetniki in umetnice kot Meina Schellander, Giselbert Hoke, Cornelius Kolig in drugi.

Pretekli petek se jim je pridružil 76-letni Hans Staudacher, ki šteje med najbolj pomembne koroške ustvarjalce. Jean Jaques Leveque je umetnika označil za »poslednjega individualista« in tak je ostal Staudacher prav do danes. Njegova dela posredujejo vtis spontanosti, ekspresivnosti in sproščene dinamike. Njegove slike v različnih formatih so mnogoplastne, transparentne in večkrat celo preslikane. Njegova likovna dela na ta način transportirajo njegovo duševno razpoloženje in splošni življenjski položaj. V slikah umetnik artikulira veselje, žalost, vzkljanje, skratka emocionalnost in spontani izraz.

Razna slovenska besedila za oltarne koledarske upodobitve je nekoč našel na podstrešju v Svečah, ko se je udeležil slikarskega tedna.

Razstava je na ogled do 26. maja 2000.

M. Š.

KRIŽANKA

Sonja Wakounig

VODORAVNO:

1. gasilci, kakor se imenujejo na Koroškem 11. pravoslavna sveta podoba 12. priimek voditelja televizijske oddaje »Musikantenstadl« (Karl) 13. celi na 15. kratica slov. krščanskih demokratov 17. rastline v mor-

ju 18. odličje, odlikovanje 20. oranje 21. velika reka v severni Afriki 22. tekočina v žilah 23. strupena kača (črna in zelena ...) 24. južnoameriški ples 25. svetovno morje 27. japonska igra na deski 29. vroča pijača iz ruma, čaja in sladkorja 30. prostor za shranjevanje obleke in prtljage 33. Hercegovca 34. kar pokriva telo 35.

poročen 37. črn konj 39. velik kup, npr. sena 40. IH 41. ime pisatelja Cankarja 43. Ignacij po domače 44. delci v računalniku, nosilci »spomina« (naša pisava) 46. slikar, ki slika idile 49. orientalsko barvilo, hena 50. germanska boginja usode 52. AN 54. kdor je slabih oči, je ...

NAVPIČNO:

1. slovensko ime junakinje zgodbe v mladinski knjigi Astrid Lindgren (Pippi Langstrumpf) 2. kar je okrog nas 3. ženska, ki žonglira 4. hrvaška oblika imena Anton 5. kratica italijanske radiotelevizije 6. ime italijanskega pomorščaka, ki je odkril, da je Amerika nov kontinent in je poimenovana po njem (Vespucci) 7. junak kriminalke Iana Fleminga, agent 007 (James) 8. enakomerno gibanje, npr. gibov, taktov 9. AK 10. tekmovalci pri borbah z biki v areni 14. zmešan, neumen 16. lahki konjenik, poimenovan po zmajevi glavi na pištoli (francosko dragon) 19. neoblečen, gol 22. vladavina kneza 24. majhna mreža, opna 26. lepi mladenič iz grške mitologije 28. lok v arhitekturi,

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				12					
13				14				15	16
17				18				19	20
21			22			23		24	
25			26		27	28		29	
30				31			32		33
		34				35		36	
37	38					39			
40			41		42		43		
44		45			46	47			48
49				50	51				52
		54							55

REGIONALNA LIGA

SAK remiziral proti Voitsbergu

3 kroge pred koncem sezone 1999/2000 na 12. mestu – to so si igralci in funkcionarji SAK zagotovo predstavljali drugače. Izpad iz regionalne lige sicer ni več tema, toda rezultati v zadnjih krogih bi vseeno lahko bili bistveno boljši.

Tekma preteklega kroga proti Voitsbergu je bila spet značilna – ob začetku je ekipa SAK agirala pasivno, ni bilo pravega ognja. Šele ko so nasprotniki šli v vodstvo z 1 : 0 (43., Hack), so se igralci SAK zbudili in pokazali lepše akcije, ki pa so se šele v 78. minuti obrestovale z zadetkom k 1 : 1 (Kečan).

V soboto ob 17.00 mora ekipa nastopiti spet na tujem, in sicer pri »pokalni senzaciji« Pa-

Zadela sta Frießnegger (82.) in Zager (83.).

Rezultati: Vetrinj – Bilčovs 3 : 1, Podkarnos – Žrelec 1 : 1, Velikovec – Šentpavel 4 : 0, ATUS Borovlje – Šmarjeta 0 : 4, Welzenegg – DSG Borovlje 3 : 2, Pokrče – ASV 0 : 2, Blatograd – Ruda 1 : 3

26. krog (20./21. 5.): Bilčovs – ATUS Borovlje, ASV – Podkarnos, DSG Borovlje – Liebenfels, Šentpavel – Blatograd, Ruda – Pokrče, Šmarjeta – Velikovec, Žrelec – Welzenegg

Lestvica

1. Welzenegg	23	16	5	2	46:17	53
2. DSG Borovlje	24	12	6	6	44:26	42
3. Šmarjeta	23	11	8	4	39:30	41
4. Žrelec	24	11	6	7	46:27	39
5. Liebenfels	23	11	6	6	42:23	39
6. ASV	23	11	4	8	30:27	37
7. Gurnitz	23	8	10	5	32:23	34
8. ATUS Borovlje	24	7	9	8	28:37	30
9. Pokrče	23	7	8	8	28:31	29
10. Vetrinj	24	7	8	9	30:34	29
11. Velikovec	24	6	10	8	40:33	28
12. Ruda	23	8	3	12	31:51	27
13. Bilčovs	23	6	3	14	26:40	21
14. Šentpavel	23	4	6	13	25:48	18
15. Blatograd	23	2	4	17	20:60	10

24. krog (20./21. 5.): Šmarjeta – Globasnica, Vovbre – Grebinj, Eitweg – Klopini, Železna Kapla – Labot, Šmihel – Rikarja vas, Sentlenart – Žitara vas, Metlova – Šteben

Lestvica

1. Klopini	23	14	6	3	52:26	48
2. Metlova	23	13	5	5	49:26	44
3. Žitara vas	23	13	4	6	51:23	43
4. Žel. Kapla	23	10	10	3	30:18	40
5. Grebinj	23	10	8	5	40:26	38
6. Rikarja v.	23	11	3	9	37:36	36
7. Sentlenart	23	9	5	9	23:26	32
8. Šmihel	23	10	2	11	45:50	32
9. Šteben/L.	23	8	4	11	25:38	28
10. Eitweg	23	6	8	9	21:38	26
11. Globasnica	23	7	4	12	27:30	25
12. Vovbre	23	5	6	12	30:48	21
13. Šmarjeta	23	4	6	13	19:37	18
14. Labot	23	3	5	15	18:45	14

2. razred C

Selani so v 22. krogu gostili vodečo ekipo iz Škofič. Napet boj se je z malo sreče končal z 2 : 1 v prid Škofič, v naslednjem

Voitsbergov vratar Gspurnig je bil hitrejši od Muharemoviča (SAK)

schingu. Pliberčani pa, ki so v preteklem krogu proti Bleibergu prišli pod kolesa celo kar z 1 : 4, bodo gostovali v Voitsbergu.

Rezultati: SAK – Voitsberg 1 : 1, Pliberk – Bad Bleiberg 1 : 4, Gratkorn – Lienz 3 : 0, Spittal – WAC 1 : 3, Wels – Pasching 0 : 3, Hartberg – Šentvid 0 : 0, Donau Linz – Zeltweg 1 : 3

24. krog (20./21. 5.): Pasching – SAK, Voitsberg – Pliberk, Lienz – Donau Linz, Bad Bleiberg – Gratkorn, WAC – Hartberg, Zeltweg – Spittal, Šentvid – Wels

Lestvica

1. Bleiberg	23	18	2	3	48:12	56
2. Pasching	23	14	7	2	40:13	49
3. Spittal	23	14	2	7	37:24	44
4. Donau Linz	23	11	5	7	42:29	38
5. Gratkorn	23	9	7	7	36:30	34
6. WAC	23	8	7	8	38:41	31
7. Zeltweg	23	8	6	9	30:28	30
8. Voitsberg	23	8	5	10	24:26	29
9. Wels	23	8	5	10	28:33	29
10. Hartberg	23	6	7	10	20:30	25
11. Šentvid	23	6	6	11	30:39	24
12. SAK	23	5	6	12	28:44	21
13. Pliberk	23	4	8	11	23:43	20
14. SVR Lienz	23	2	7	14	14:46	13

Podliga-vzhod – Napeti zadnji krogi

Bilčovščani proti koncu doživljajo še napete trenutke, saj je prednost pred predzadnjim mestom le še 3 točke. Tudi v tem krogu proti Vetrinju je bila ekipa brez sreče. Po hitrem zadetku Quantschniga za Bilčovs je Tauscher na strani Vetrinčjanov sicer izenačil, toda nato se je razvila napeta tekma, katero so domačini ob koncu s srečo še spremenili v zmago s 3 : 1.

1. razred D – Delna odločitev na vrhu

V 23. krogu prvenstva so se ekipe na vrhu lestvice že pozicionirale. Klopini je sicer le tesno z 1 : 0 rešil 3 točke proti predzadnji Šmarjeti, toda s to zmago ima sedaj kar nekaj prednosti pred Metlovo, ki je z remijem 1 : 1 proti Grebinju izgubila važne točke. Žitara vas je z zmago 2 : 0 proti neposrednemu nasprotniku Železni Kapli utrdila svojo pozicijo na 3. mestu, Kapelčani pa so se skorajda že poslovili iz boja za podvig.

Derbi v Globasnici proti Šmihelu je stal v znamenju prestiža, s tremi točkami in zmago z 2 : 1 pa so igrišče zapustili Šmihelčani, ki so se s tem revanširali za boleč poraz jeseni (1 : 4). Sodnik je kar ob začetku že izključil šmihelskega legionarja Gregorja, Šmihelčani pa so se naprej hrabro borili in z zadetkom Grosa povedli z 1 : 0. Po številnih klavrnih zapravljenih možnostih je kapetan Globašanov Silan z lepim strelom izenačil, Motschilnig pa je proti koncu z lepim solo-nastopom poskrbel za zmago svoje ekipe z 2 : 1.

Rezultati: Globasnica – Šmihel 1 : 2, Rikarja vas – Sentlenart 2 : 0, Grebinj – Metlova 1 : 1, Klopini – Šmarjeta 1 : 0, Šteben – Eitweg 0 : 2, Žitara vas – Železna Kapla 2 : 0, Labot – Vovbre 1 : 3

krogu pa imajo Sele za nasprotnika drugouvrščene Ledince.

Lestvica

1. Škofiče	22	17	2	3	75:17	53
2. Ledince	22	15	5	2	74:20	50
3. HSV	22	14	6	2	42:20	48
4. Treffen	23	11	6	6	47:33	39
5. Sele	22	11	5	6	43:34	38
6. Arriach	22	11	3	8	48:31	36
7. Dholca	22	9	7	6	45:31	34
8. Donau	22	7	5	10	29:33	26
9. Osoje	23	8	2	13	39:71	26
10. Hodiše	22	8	1	13	40:45	25
11. Rožek	22	7	3	12	36:45	24
12. Kriva Vrba	22	4	5	13	27:68	17
13. Poreče	22	3	7	12	26:46	16
14. Bistrica/R.	22	1	1	20	20:97	4

2. razred E

Dobrolčani so v derbiju proti Sinči vasi pokazali svojo dobro trenutno razpoloženje in zmagali kar s 4 : 2. Žvabek pa je Dobrolčani vasi za petami – z 2 : 0 je ekipa premagala Frantschach.

Lestvica

1. Tinje	20	14	4	2	53:16	46
2. Dobrol vas	20	12	4	4	42:21	40
3. Žvabek	20	11	5	4	40:22	38
4. Šentpeter	20	10	6	4	39:23	36
5. Sinča vas	21	9	6	6	31:26	33
6. Frantschach	21	7	10	4	18:15	31
7. Galicija	20	8	6	6	21:19	30
8. Maria Rojach	20	8	2	10	38:29	26
9. Preitenegg	21	4	9	8	21:31	21
10. Reichenfels	20	5	4	11	19:25	19
11. Pliberk II	20	5	4	11	21:41	19
12. Važenberk	20	3	5	12	18:55	14
13. Djekše	21	0	7	14	14:52	7

T. G.

KOLESARJENJE

»Paco« senzacionalen pri »Uniqua-Classic«

Kolesar-profesionalec Peter »Paco« Wrolich (ekipa Gerolsteiner) je slavil svojo prvo veliko zmago v tekoči kolesarski sezoni. Po odličnem 4. mestu v prvi etapi dirke »Uniqua Classic 2000« je na 166 km dolgi etapi od Traismauerja do Rabensteina kot prvi prevozil ciljno črto in ponovil svojo zmago iz leta 1997, ko je na isti etapi bil najhitrejši. V tretji etapi 173 kilometrov iz Rabensteina v Gresten, katero je zmagal Američan Fred Rodriguez, je Wrolich po masovnem sprintu dosegel odlično tretje mesto, zaostanek za Rodriguezzom v skupnem seštevku pa je znašal le še 13 sekund. Četrto in hkrati zadnjo etapo pa je »Paco« začel z lastnim tem-

pom, že kmalu pa je spoznal, da je ta prepočasen in njegov končni napad je bil prepozen. Kljub temu pa je v skupnem seštevku dosegel dobro 10. mesto, 2:10 minut za zmagovalcem Mauriziom Vandellijem. Najboljši Avstrijec pa je na 2. mestu z 9 sekundami zaostanka bil Hannes Hempel od ekipe »Bosch Kärnten«.

Wrolichov komentar k dirki: »Zelo vesel sem, da sem se odločil za štart pri »Uniqua Classic 2000«, saj so uspehi na domačih tleh vedno najlepši. Izredno sem zadovoljen z uvrstitvami.« Kolesar iz Loč je tudi prepričan, da si je s tem rezultatom zagotovil nastop pri olimpijskih igrah 2000 v Sydneyu. T. G.

TENIS

643 ekip za 96 naslovov

Od 3. maja naprej spet 158 klubov nastopa s skupno 5400 igralci pri tekmovanjih za koroško teniško prvenstvo. 643 ekip se bojuje za 96 prvenstvenih naslovov, od najmlajših do starejših hočejo vsi priti do časti v belem športu.

Teniško društvo Globasnica, ki je tudi član SŠZ, ima na štartu 5 ekip – dve moški, eno žensko in dve ekipo pod 15. V prvem krogu so vse te ekipe slavile zmage: prva moška ekipa je premagala Šentpeter/Wallersberg s 6 : 3, druga ekipa je s 5 : 4 premagala TC Florianhof, ženske so na tujem premagale Eitweg s 5 : 2 in mladinski ekipo sta zmagali s po 3 : 0. V drugem krogu pa so čakali močni nasprotniki, tako da sta obe moški in ženska ekipa doživele poraz.

Cilj odraslih ekip je obstanek v svojih razredih, prvi mladinski ekipo pa se obeta vstop v deželno ligo. T. G.

KOŠARKA

KOŠ-mini zmagal

Ekipa mini KOŠ-a je v preteklem krogu prvenstva slavila visoko zmago z 82 : 17 proti »Eaglesom« iz Landskrona. Najuspešnejši v ekipi KOŠ-a pa je z dvajsetimi točkami tokrat bil Rutar.

KOŠ (mini) – Landskron Eagles 82 : 17 (46 : 8) / Rutar A. (20), Kocman M. (18), Kropivnik (15), Rutar M. (14), Hobel T. (13), Benetik A. (2)

To soboto v Radencih maraton Treh src

Največja slovenska enodnevna športna prireditve, jubilejni 20. maraton Treh src, bo to soboto ob 15. uri v Radencih. Za teka na 42 in 21 kilometrov se je na telefonski številki +386/269669090 ali +386/41327432, ter na številko faksa +386/69669092 možno prijaviti le še danes (četrtek), medtem ko bodo za ostale teke vključno z rekreativnim na 9 kilometrov, prijave sprejemali še v soboto.

ŠAHOVSKI OREH ŠT. 110

Silvo Kovač

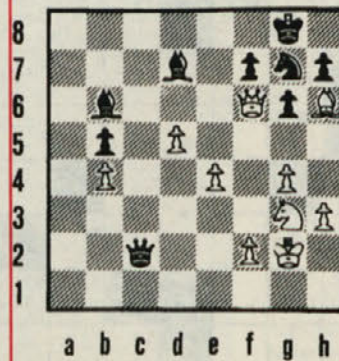
Kasparov – Piket (Nizozemska 2000)

Za napad na črnega kralja je svetovni prvak začasno žrtvoval figuro in sedaj grozi z matom na polju g7 in napadom na črnega lovca na polju b6. Nizozemski vele mojster Piket se je zato znašel v neprijet-

nem položaju in išče rešitev. Kako se mu bo uspelo rešiti neprijetnega objema belih figur? Pozicijo analizirajte ali pa počakajte na rešitev, tokrat ne preveč trdega oreha!

Rešitev št. 109

Že prva poteza belega 1.Ld3!! napoveduje zanimiv razplet partije. 1...Dd3: (na 1...Th1+ 2.Kh1: Dd3: 3.De8+ z večnim šahom). Sedaj pa se beli zaradi patiranega kralja odloči za nove in uspešne žrtve, ki vodijo v remi razplet: 2.h5+ Kh6 (na 2...Kh5: sledi 3.Dh7+! z remijem). 3.Dg7+! na koncu še žrtev dame 3...Kg7: 4.h6+ in beli kralj je v patu in partija se je končala z remijem!

T. G.